

Hoogstandje



NIEUW: HONDEN SPEUREN NAAR MUSKUSRATTEN

TEKST BERT WESTENBRINK | FOTOGRAFIE MARCEL MOLLE

A photograph showing two men from behind, looking out over a body of water. The man on the left is wearing a dark jacket with a yellow collar. The man on the right is wearing a dark cap and a dark jacket. The background is a bright, overcast sky and water.

In Friesland speuren honden naar muskusratten. Het is een experiment. De waterschappen zijn er dit jaar mee begonnen. Naast de geurzoekende honden worden proeven gedaan met zogeheten slimme kooien die zijn uitgerust met camera's. Ook wordt geëxperimenteerd met DNA-technieken om sporen van de schadelijke knagers te traceren in watergangen.

Inzet van innovatieve vangtechnieken past in de nieuwe bestrijdingsstrategie van de waterschappen. Die is vorig jaar bijgesteld met het doel de populatie muskusratten in Nederland binnen 15 jaar terug te dringen tot de landsgrens, zoals ook is gebeurd met de beverrat.

De muskusrat is een invasieve exoot. Hij graaft in oevers en waterkeringen en dat leidt tot veiligheidsrisico's, economische schade, maar ook tot aantasting van de biodiversiteit, zeggen de waterschappen.

Het aantal dieren dat wordt gevangen, neemt al jaren af. Om de populatie terug te kunnen brengen naar nul zijn nieuwe innovatieve technieken nodig. Zoals speurhonden. Ze worden speciaal getraind voor het opsporen van de muskusratten, vertelt beleidsadviseur Dolf Moerkens van de Unie van Water-

schappen. Dit jaar wordt bekeken in hoeverre ze van meerwaarde zijn.

De inzet van de honden moet worden gezien in een bredere aanpak, zoals het traceren van e-DNA in watermonsters. Deze opsporingstechniek wordt al langer onderzocht en verfijnd, met als start een pilot in 2017. In een gebied waar DNA van de muskusrat is aangetroffen, kan de hond het zoekwerk afmaken. Gerichte inzet van de speurhonden is belangrijk omdat ze maar een aantal uren intensief kunnen zoeken, dan is hun energie op. In Friesland loopt voorts een proef om de migratieroutes van de knaagdieren in kaart te brengen. Moerkens: "Als je die routes in beeld hebt, kun je vangmiddelen gericht inzetten."

Neemt het aantal gevangen muskusratten af, de bijvangst van anderen dieren (zoogdieren, vogels en vissen) neemt flink toe. De waterschappen willen dit terugdringen met slimme vangkooien. Deze zijn uitgerust met beeldherkenning, zodat de kooi alleen muskus- en beverratten vasthoudt. Maar de praktijk is nog niet zover. Er moeten heel veel foto's in allerlei standen worden genomen voordat het algoritme dieren goed herkent, zegt Moerkens. "Dat duurt langer dan we dachten."